

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ – ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

ΤΕΤΑΡΤΗ 17 ΙΟΥΝΙΟΥ 2020

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

- A1. α.**
1. Λάθος «ή δὲ τοῦ φρονῆσαι παντός μᾶλλον θειοτέρου τινός τυγχάνει, ... ἀπόλλυσιν»
 2. Λάθος «ὑπὸ δὲ τῆς περιαγωγῆς χρήσιμόν τε καὶ ὠφέλιμον καὶ ἄχρηστον αὖ καὶ βλαβερὸν γίννεται»
 3. Σωστό «Τούτου τοίνυν, ... τοῦτο διαμηχανήσασθαι»
- β.**
1. Αναφέρεται στο «τινὲς ἐπαγγελλόμενοι» κάνοντας υπαινιγμό εναντίον των σοφιστών.
 2. αναφέρεται στο «ὄργανον».
- B1.** Το ὄν είναι το υπαρκτό. Η αναζήτηση του αληθινά υπαρκτού αποτέλεσε εξ αρχής το λεγόμενο οντολογικό ερώτημα. Αυτό που υπάρχει πραγματικά είναι μόνο οι ιδέες, όχι τα αισθητά. Η λέξη περιαγωγή σημαίνει μεταστροφή. Έχει φιλοσοφική βαρύτητα, γιατί δείχνει πως η γνώση και η παιδεία, καθώς στρέφεται στον κόσμο, οφείλει να έχει πάντα καθολικό χαρακτήρα και να μην εξαντλείται σε προσέγγιση από μια επιμέρους οπτική γωνία. Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται και η χρήση του δεοντολογικού ρηματικού επιθέτου περιακτέον το οποίο δεν προτρέπει απλώς σε μια ευρύτερη θέαση αλλά αποβλέπει σε μια μεταστροφή της ψυχής από τον κόσμο των αισθήσεων προς τον κόσμο των ιδεών. Πρόκειται, όπως και στην περίπτωση της Παιδείας, για μια στροφή όλης της ύπαρξης προς τον «ήλιο», προς το αγαθό για μια επώδυνη πορεία. Σε άλλο σημείο ο Πλάτων θα ονομάσει την άνοδο της ψυχής προς το όντως ὄν, «μεταστροφή / επιστροφή της ψυχής από μια νυχτερινή μέρα στην αληθινή μέρα» - και αυτή είναι η «αληθινή φιλοσοφία». Άρα, η παιδεία είναι η στροφή της ψυχής προς το φως για να επιτευχθεί η ανάμνηση των Ιδεών.
- B2.** Ο Σωκράτης ξεκινά τη διατύπωσή του αρνητικά, προσδιορίζοντας τι δεν είναι παιδεία. Υποστηρίζει λοιπόν ότι η παιδεία δεν είναι τέτοια όπως ορίζουν όσοι την έχουν για επάγγελμά τους (ἐπαγγελλόμενοι). Αυτοί ισχυρίζονται πως στην ψυχή δεν υπάρχει γνώση και πως αυτή ο άνθρωπος την αποκτά μέσα από τη διαδικασία της μάθησης. Άρα, οι ίδιοι με τη διδασκαλία τους εμφυτεύουν (έντιθέναι) τη γνώση στην ψυχή των μαθητών, σαν να βάζουν την ικανότητα της όρασης στα μάτια ενός τυφλού, ώστε να μπορεί να βλέπει μ' αυτά (παρομοίωση) «οἷον τυφλοῖς ὀφθαλμοῖς ὄψιν ἐντιθέντες». Είναι σαφές ότι ο Σωκράτης κάνει έναν υπαινιγμό εναντίον των σοφιστών, οι οποίοι δίδασκαν επί πληρωμῆ.

Μην ξεχνάμε το παράδειγμα του Πρωταγόρα που υπόσχεται ότι μπορεί να διδάξει έναν νέο να αποκτήσει την «ευβουλία». Οι σοφιστές παρουσιάζονταν ως ικανοί να διδάξουν όλα όσα μπορούσαν να είναι αναγκαία σε όσους ήθελαν να λάβουν μια καλή εκπαίδευση και να ξεχωρίσουν τόσο στα πολιτικά πράγματα της πόλης τους όσο και στις ιδιωτικές υποθέσεις. Ο Πλάτων όμως δεν πιστεύει ότι ο άνθρωπος αποκτά τη γνώση ως πληροφορία που λαμβάνει χώρα έξωθεν, αλλά ότι την ανακαλύπτει και την παράγει μέσα του. Αυτήν την έντονα βιωματική γνωστική διαδικασία την ονομάζει ανάμνηση.

- B3.**
1. α σελ. 33 Εισαγωγή
 2. γ σελ. 35 Εισαγωγή
 3. β σελ. 90 Εισαγωγή
 4. β σελ. 35 Εισαγωγή
 5. γ σελ. 91 Εισαγωγή
- B4.**
- α)**
φανόν	→	φάσμα
άνασχέσθαι	→	ανακωχή
περιακτέον	→	άξονας
τετραμμένω	→	ανατροπή
έντιθέντες	→	παρακαταθήκη
άπόλλυσι,	→	απώλεια
- β)** Το επάγγελμα του καθενός καθορίζει τον τρόπο ζωής του.
Οι επιστήμονες ανακάλυψαν ένα νέο φάρμακο κατά του καρκίνου.
- B5.** Ο Α. Δελμούζος υποστηρίζει όπως και ο Πλάτωνας ότι «η ζωή του ανθρώπου γίνεται καλύτερη όσο περισσότερο δουλεύεται η ψυχή του». Ο Πλάτωνας ορίζει την παιδεία ως «περιαγωγή» στροφή της ψυχής προς το φως, τη γνώση ώστε να κάνει σωστές επιλογές και επομένως να κατορθώσει να ζήσει μια ευτυχισμένη ζωή. Άρα, οι απόψεις του συγκλίνουν. Και οι δύο μιλούν για αδιάκοπη ατομική προσπάθεια, «ανάβασις» κατά τον Πλάτωνα ώστε να επιτευχθεί ο στόχος που είναι να «υψωθούμε στο ιδανικό εγώ» (Α. Δελμούζος).
- Γ1.** Εάν κανείς με ρωτήσει, υποστηρίζεις ότι πρέπει να έχουμε ειρήνη, και όταν κανείς αδικεί την πόλη μας; Δε θα το έλεγα... αλλά μάλλον υποστηρίζω ότι πού γρηγορότερα θα τους τιμωρούσαμε αν δεν αδικούσαμε κανέναν γιατί τότε κανένα σύμμαχο δε θα είχαν.

- Γ2.** Σύμφωνα με το κείμενο, πλεονέκτημα της ειρήνης είναι ότι οι πόλεις έχουν πολλά έσοδα ενώ σε περίοδο πολέμου αυτά σπαταλώνται «έν ειρήνη μὲν πάνυ πολλά χρήματα εἰς τὴν πόλιν ἀνενεχθέντα, ἐν πολέμῳ δὲ πάντα ταῦτα καταδαπανηθέντα». Επιπλέον, όταν δεν υπάρχουν εχθροπραξίες στη θάλασσα, οι πολίτες μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα έσοδα τις πόλεις όπως εκείνοι επιθυμούν «ἐξὸν τοῖς πολίταις χρῆσθαι ὃ τι βούλονται».
- Γ3.**
- α)** ἐξέλειπες
εἰσῆεις / εἰσῆισθα
κατεδαπανῶ
- β)** μάλα – μᾶλλον – μάλιστα
ταχέως – θᾶπτον – τάχιστα
- γ)** τισί(ν)
πρόσοδοι
πολίτα
- Γ4.**
- α)** ἡ εἰρήνην: β' ὀρος σύγκρισης ἀπὸ το «κερδαλεώτερον»
ταῦτα : Ὑποκείμενο στο «κριθείη» (αττική σύνταξη)
τῶν προσόδων: Γεν. διαιρετική ἀπὸ το «πολλάς»
ἄγειν: Ὑποκείμενο στο ἀπρόσωπο «χρή»
- β)** ἀνενεχθέντα: Κατηγορηματική μετοχή που εξαρτάται ἀπὸ το ρῆμα «εὐρήσει»
- γ)**
- πλάγια ερωτηματική μερικής ἀγνοίας ἀντικείμενο στο ρῆμα «οὐκ οἶδα»
 - εἰδική πρόταση που δηλώνει ὑποκειμενική κρίση, ἀντικείμενο στο «λέγεις»

ΚΑΛΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ!!!